

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Wąchocku

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto Wąchock i 5 sołectw, w których zamieszkuje 6 797 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Jarosław Samela.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/54/90 Gminnej Rady Narodowej w Wąchocku z dnia 10 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku”.

Ośrodek posiada własny REGON 290769649 i NIP 664-15-57-219.

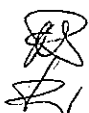
Dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku od 1 września 2016 r. jest Pan Jarosław Michalski.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut przyjęty Uchwałą Nr VIII/41/2015 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 29 maja 2015 r. Zmiany do Statutu wprowadzono Uchwałą Nr XVII/106/2016 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 marca 2016 r. oraz Uchwałą Nr XXVI/171/2017 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 27 stycznia 2017 r.;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2018 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z dnia 12.07.2018 r. w sprawie wprowadzenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku;
- 3) Uchwałą Nr XLIV/254/2010 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i trybu ich pobierania oraz zmiany wprowadzone Uchwałą Nr V/24/2015 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 27 lutego 2015 r. (§ 6 ust. 1 – ustalono wartość 1 godz. usług opiekuńczych świadczonych przez MGOPS w Wąchocku jako równowartość 2,4% najniższej emerytury i w ust. 2 dla specjalistycznych usług opiekuńczych – 3% najniższej emerytury ogłoszonej w formie komunikatu przez Prezesa ZUS w Monitorze Polskim);

- 4) Zarządzenie Nr 1/2016 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie: ustalenia ceny godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) Uchwałę Nr XLIII/223/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku lub w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- 6) Uchwałę Nr XLIII/222/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Wąchock w zakresie dożywiania dzieci” na lata 2014-2020;
- 7) Zarządzenie Nr 13/2016 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie określenia zasad przyznawania i ustalenia wysokości świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- 8) Uchwałę Nr III/12/2018 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz zmiany wprowadzone Uchwałą Nr VI/38/2019 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 27 lutego 2019 r.;
- 9) Uchwałę Nr III/13/2018 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 10) Uchwałę Nr III/11/2018 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Wąchock w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023;
- 11) Zarządzenie Nr 1/2019 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku z dnia 2 stycznia 2019 r. w sprawie określenia zasad przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji od 2019 roku wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”;

- 12) Uchwałę Nr III/10/2018 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych i dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- 13) Uchwałę Nr XLVII/235/2014 Rady Miejskiej w Wąchocku z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Wąchock;
- 14) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock z dnia 1 września 2016 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 15) Upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock z dnia 19.04.2006 roku dla starszego pracownika socjalnego Pani Bożeny Kucharczyk do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – koordynator kontroli – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 491/2019 z dnia 27 czerwca 2019 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska – Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach;
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 492/2019 z dnia 27 czerwca 2019 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska – Zastępcę Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku* pod poz. Nr 2/2019.

3

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 28 czerwca i 3 lipca 2019 r.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz.1508 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku mieści się w samodzielnym budynku, będącym własnością Gminy Wąchock, przy ul. Kolejowej 19, tel. 41 271-50-34. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje 5 pomieszczeń biurowych usytuowanych na parterze: Dyrektor i księgowa mają osobne pokoje, 3 pracowników socjalnych zajmuje jedno pomieszczenie, a kolejne – 2 pracowników ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczego; ponadto Ośrodek posiada salę konferencyjną, która służy do rozmów indywidualnych oraz w której w określonych dniach przyjmuje radca prawny (Zał. Nr 1 – Protokół oględzin). Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Wąchocku.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąchocku w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było na pełny etat 5 pracowników, tj.: Dyrektor, 3 starszych pracowników socjalnych i 1 opiekunka środowiskowa oraz na umowę zlecenie – 2 opiekunki specjalistyczne.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Dyrektor posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku oraz zgodnie z art. 122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

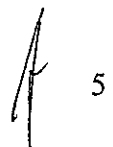
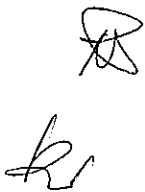
Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych

6 797/3= 2 266 osób

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ale nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 – w Ośrodku zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych, ale na jednego pracownika socjalnego przypada 2 266 osób. Według wyjaśnień Dyrektora Ośrodka (Zał. 3) powodem nie zatrudnienia czwartego pracownika socjalnego są ograniczone środki finansowe.

 5

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2018r. 1508 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Dyrektora OPS (Załącznik Nr 4 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) oraz sprawozdania MRPiPS-03 za rok 2018 wynika, że w 2018 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 66 osób, w tym 52 to osoby samotne. Koszt udzielonej pomocy wyniósł 347 003 zł. W roku 2019 do dnia kontroli zasiłek stały otrzymywało 60 osób. W roku 2018 Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 62 osoby, a w roku bieżącym do dnia kontroli za 58 osób.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

PS.8122Rs.1.2019; PS.8122Rs.8.2019; PS.8122Rs.20.2018; PS.8122Rs.27.2018;
PS.8122Rs.12.2019; PS.8122Rs.14.2019; PS.8122Rs.3.2019; PS.8122Rs.26.2018;
PS.8122Rs.22.2018; PS.8122Rs.10.2019.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Świadczenia stałe przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej – odpowiednio z dnia 14 lipca 2015 r. lub 11 lipca 2018 r.. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami i datami ich wydania. Wpisywano także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

Osoby pobierające zasiłek stały miały opłacaną składkę zdrowotną zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o tym fakcie beneficjenta informowano odrębnym pismem.

W decyzjach, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności informowano stronę w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz termin i sposób realizacji świadczenia.

W październiku 2018 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2018, poz.1358). Po wszczęciu postępowania z urzędu Ośrodek wydał klientom zmieniające decyzje administracyjne, przed wydaniem których przeprowadzono rodzinne wywiady środowiskowe.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, ale brak informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję i skutkach tego zrzeczenia.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora OPS wynika, że Ośrodek w 2018 roku pomocą okresową objął 69 osób, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 100 605 zł. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 64 osoby. W roku 2019 do dnia kontroli pomoc okresowa skierowana była do 47 osób, głównie z powodu bezrobocia.

Kontroli poddano dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.8123Ro.16.2019; PS.8123Ro.93.2018; PS.8123Ro.101.2018; PS.8123Ro.49.2019; PS.8123Ro.117.2018; PS.8123Ro.12.2019; PS.8123Ro.34.2019; PS.8123Ro.57.2019; PS.8123Ro.63.2019; PS.8123Ro.43.2019.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki emerytur i rent, informacje z PUP, zaświadczenia z UG o posiadaniu lub nieposiadaniu gospodarstwa rolnego.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na pomoc okresową przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz

f 7

kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej – odpowiednio z dnia 14 lipca 2015 r. lub 11 lipca 2018 r. We wszystkich decyzjach powoływano się na upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W decyzjach, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności informowano stronę w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość udzielonej pomocy, powód jej przyznania, okres, na jaki pomoc została udzielona oraz termin i sposób realizacji świadczenia.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. W pouczeniu brak było informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji przekazanych przez Dyrektora OPS wynika, że w 2018 roku pomocą w tym zakresie objęto ogółem 296 osób. Całkowity koszt Programu w 2018 r. wyniósł 121 248 zł, w tym dotacja 100 000 zł. Posiłek otrzymało ogółem 113 osób, w tym 42 dzieci do 7 r.ż. i 79 uczniów, a z zasiłku celowego skorzystało 111 osób z 108 rodzin. W roku 2019 do dnia kontroli pomocą w formie gorącego posiłku objęto łącznie 108 osób oraz 69 osób otrzymało świadczenia pieniężne w formie zasiłku celowego.

Dożywianie prowadzone w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Wąchock :

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów w 2018 r.	Liczba dożywianych uczniów w 2019 r.	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	16	13	3,00 zł	gorący posiłek
2.	Szkoła Podstawowa w Parszowie	15	11	3,00 zł	gorący posiłek
3.	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	64	71	3,00 zł	gorący posiłek

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku opłacał w 2018 roku posiłki dla 7 uczniów uczęszczających do szkół spoza Gminy. Koszt posiłku wynosił od 4,00 zł do 6,00 zł. W roku bieżącym do dnia kontroli Ośrodek opłaca posiłki dla 5 osób, w tym 1 na wniosek dyrektora szkoły.

Zarówno w 2018 roku, jak i w bieżącym do dnia kontroli ośrodek przyznał posiłki dla 7 dzieci na wniosek dyrektora szkoły.

Na terenie Gminy Wąchock dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posiłek w szkole i w domu”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych*, w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

PS.8121Rcp.109.2018; PS.8121Rcp.11.2019; PS.8121Rcp.118.2018; PS.8121Rcp.168.2018; PS.8121Rcp.77.2019; PS.8121Rcp.3.2019; PS.8121Rcp.4.2019; PS.8121Rcp.48.2019; PS.8121Rcp.165.2018; PS.8121Rcp.57.2019; PS.8121Rcp.17.2019; PS.8121Rcp.92.2018; oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS.8125Rd.37.2019; PS.8125Rd.28.2019; PS.8125Rd.87.2018; PS.8125Rd.22.2019; PS.8125Rd.21.2019; PS.8125Rd.12.2019; PS.8125Rd.41.2019; PS.8125Rd.39.2019; PS.8125Rd.27.2019; PS.8125Rd.30.2019; PS.8125Rd.23.2019; PS.8125Rd.9.2019;

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a w 2019 r uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. W podstawie prawnej decyzji zamieszczono także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz uchwały Rady Miejskiej dot. Programów dożywiania.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek w ramach Programu przywoływano art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 36 pkt 2 lit. j. Brak było natomiast art. 48 i art. 48b ust. 2 i 3, mówiących o posiłku. W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przywoływano art. 39.

W sprawdzonych decyzjach przyznających posiłek realizowanych przed terminem ich uprawomocnienia się, w podstawie prawnej wpisywano art. 130 § 4 k.p.a. Zdaniem zespołu kontrolującego powinien być przywołany art. 108 k.p.a., a następnie w sentencji oraz uzasadnieniu decyzji należało informować stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, liczbę dni w tygodniu, dzienny koszt posiłku, typ posiłku oraz kto jest jego realizatorem.

Zespół kontrolny stwierdził, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach pomoc w formie posiłku realizowana była przed wydaniem decyzji administracyjnej.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku wydawane były w ramach roku kalendarzowego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, brak jest natomiast informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Wąchocku przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach, specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Dyrektora OPS, kontrolowana jednostka w roku 2018 udzieliła 12 zasiłków celowych w ramach zadań własnych gminy. W 2019 r. do dnia kontroli pomoc celową otrzymało 6 osób oraz 2 osoby – specjalny zasiłek celowy.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

zasiłki celowe:

PS.8121Rc.2.2019; PS.8121Rc.15.2018; PS.8121Rc.18.2018; PS.8121Rc.6.2018;
PS.8121Rc.8.2018; PS.8121Rc.1.2019; PS.8121Rc.3.2019; PS.8121Rc.17.2018;
PS.8121Rc.5.2018;

zasiłki celowe specjalne:

PS.8121Rcs.1.2019; PS.8121Rcs.2.2019.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny m.in. odcinki rent lub emerytur, karty informacyjne ze szpitala, faktury za zakup leków.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych celowych, przyznawana była w oparciu o prawidłowe przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji przywołano również upoważnienie Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc przyznano prawidłowo – od miesiąca złożenia wniosku, zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu sprawdzonych decyzji określano kwotę zasiłku, na jaki cel pomoc została przyznana i na jaki miesiąc.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, realizowanym przed ich uprawomocnieniem, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, brak było informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami obejmującymi pomoc zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W badanym okresie usługi świadczone były u 6 osób przez opiekunkę domową zatrudnioną w MGOPS. Koszt pomocy wyniósł 21,18 zł/godz.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

PS.8130Ruo.2.2019; PS.8130Ruo.5.2019; PS.8130Ruo.1.2019; PS.8130Ruo.4.2018;
PS.8130Ruo.4.2019; PS.8130Ruo.6.2018; PS.8130Ruo.3.2019; PS.8130Ruo.3.2018;
PS.8130Ruo.6.2019.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej przeanalizowanych decyzji administracyjnych przywołano przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z datą wydania oraz aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej przywołano także Uchwały Rady Miejskiej w Wąchocku oraz upoważnienie dla Dyrektora MGOPS.

W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej wpisywano art. 130 § 4 k.p.a. Zdaniem zespołu kontrolującego powinien być przywołany art. 108 k.p.a., a następnie w sentencji oraz uzasadnieniu decyzji należało informować stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o okresie, na jaki przyznano usługi, o ilości dni i godzin przyznanej pomocy, pełny koszt 1 godziny, wysokości rzeczywistej odpłatności za 1 godzinę, zakres usług i kto będzie wykonawcą usługi oraz informowano zainteresowanych gdzie i kiedy należy wносить odpłatność.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, brak było informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Usługi realizowane były u 3 dzieci autystycznych przez 2 osoby (pedagog, logopeda) zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na umowę zlecenie. Koszt pomocy wyniósł 42 zł za 1 godzinę.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

PS.8130Ruos.2.2019; PS.8130Ruos.3.2019; PS.8130Ruos.1.2018; PS.8130Ruos.3.2018.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wywiad lub jego aktualizacja, zaświadczenia od lekarza psychiatry, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano prawidłowo przywołane artykuły i publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, a także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, realizowanym przed ich uprawomocnieniem, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniach decyzji administracyjnych określono kto jest biorcą usług, formę usług (terapii), na jaki okres przyznano pomoc, liczbę godzin miesięcznie na cały rok, pełny koszt za 1 godz. usług, wysokość rzeczywistej odpłatności, sposób i miejsce jej wnoszenia oraz czy usługi są odpłatne czy bezpłatne. Ponadto szczegółowo opisano zakres przyznanych usług.

W postanowieniu brak uszczegółowienia w jakie konkretnie dni usługi będą świadczone i po ile godzin.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, brak było informacji o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2018 w domach pomocy społecznej przebywało 16 mieszkańców Gminy Wąchock. Koszt pobytu w domach pomocy społecznej w 2018 roku wyniósł 338 802 zł. W roku bieżącym do dnia Ośrodek opłaca pobyt 15 swoich mieszkańców w domach pomocy społecznej, a koszt ich pobytu w pierwszej połowie roku wyniósł 189 448 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub

odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest m.in. poprzez: współpracę z opiekunem prawnym, kuratorem sądowym i społecznym, wystąpienie o pomoc materialną do organizacji charytatywnych, organizację umieszczenia w domu pomocy społecznej, pomoc w uzyskaniu dokumentu tożsamości, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, reprezentowanie interesów podopiecznego w różnych instytucjach, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, kontakt z dalszą rodziną, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, gdy podopieczna obawia się o swoje bezpieczeństwo, przygotowanie i wniesienie sprawy o rentę lub emeryturę, pomoc w ustaleniu lub zmianie stopnia niepełnosprawności, rozpropagowanie informacji o bezpłatnych kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP, mobilizowanie podopiecznych do poszukiwania pracy, organizowanie prac społecznie użytecznych, współpracę z pedagogiem szkolnym i ze służbami medycznymi, współpracę z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym.

Pracownicy socjalni w roku 2018 prowadzili pracę socjalną ze 350 rodzinami i osobami, a w roku 2019 do dnia kontroli ze 198.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w roku 2018 i 2019 do dnia kontroli pracownicy socjalni nie zawarli ani jednego kontraktu socjalnego.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka.

Warunki lokalowe dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Dyrektor i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ale nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 – w Ośrodku zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych, ale na jednego pracownika socjalnego przypada 2 266 osób.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych

i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Osoby pobierające zasiłek stały miały opłacaną składkę zdrowotną zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a o tym fakcie beneficjenta informowano odrębnym pismem.

Skontrolowane formy pomocy przyznawano na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej – odpowiednio z dnia 14 lipca 2015 r. lub 11 lipca 2018 r. We wszystkich decyzjach powoływano się na upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora MGOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Ponadto przywoływano uchwały Rady Ministrów dot. Programów dożywiania i uchwały Rady Miejskiej dot. dożywiania oraz usług opiekuńczych. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z datą wydania oraz aktualnym publikatorem.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek w ramach Programu dożywiania przywoływano art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 36 pkt 2 lit. j. Brak było natomiast art. 48 i art. 48b ust. 2 i 3, mówiących o posiłku. W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przywoływano art. 39.

W decyzjach, których realizacja następowała przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności informowano stronę w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji – z wyjątkiem decyzji przyznających posiłek z Programu dożywiania i decyzji na usługi opiekuńcze, w których powoływano się na art. 130 § 4 k.p.a.

W postanowieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak uszczegółowienia, w jakie konkretnie dni usługi będą świadczone i po ile godzin.

We wszystkich sprawdzonych decyzjach w pouczeniu nie informowano strony o możliwości skorzystania z art. 127a kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzje przyznające pomoc w formie opłacenia kosztów posiłków dla dzieci w szkole z Programu dożywiania wydawane były na rok kalendarzowy.

We wszystkich placówkach oświatowych Gminy dzieci i młodzież otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu.

Stwierdzono natomiast, że pomoc w formie posiłku realizowana była przed wydaniem decyzji administracyjnej.

OPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał instrumentu pracy socjalnej, jakim jest kontrakt socjalny i do dnia kontroli nie zawarto ani jednego kontraktu.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Wyjaśnienia dot. zatrudnienia pracowników socjalnych.
4. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Barbara Nowak

Kielce, dnia 2 sierpnia 2019 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

Ze strony kontrolowanej:

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej

mgr Jarosław Michalski
08.08.2019 ✓ Data i podpis

Miejsko-Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 19, 27-215 Wąchock
tel. 41 271 50 34